

Roger VANGHELuwe

Zilveren bisschop

Op 3 februari 1985 werd mgr. VANGHELuwe tot bisschop van Brugge gewijd. Een kwarteeuw staat hij nu aan het hoofd van het meest katholieke bisdom van Vlaanderen. In die tijd verminderde het aantal kerkgangers drastisch, maar „de edelmoedigheid van vrijwilligers neemt nauwelijks af”. De bron van die inzet zichtbaar houden, is de uitdaging.

‘Christenen zijn vaak motor van gemeenschap’

Tom HEYLEN

Terwijl de bisschop zijn zilveren jubileum viert, loopt toevallig net het jubileumjaar van het bisdom ten einde. Geen pralines met zijn beeltenis op, belooft hij. Jammer, die met het logo van het 425-jarige Brugge konden we best wel smaken. Maar feesten zal de bisschop heus wel doen. Allereerst in de Kerk, want daar haalt hij zijn vreugde vandaan.

–Een kwarteeuw bisschop van het meest katholieke Vlaamse bisdom. Wat zag u allemaal veranderen?

Misschien het meest katholieke bisdom als u het aantal gedoopten telt, samen met het bisdom Hasselt dan wel. Toch zag ik het aantal kerkgangers drastisch dalen. De edelmoedigheid en inzet voor de samenleving neemt daarentegen veel minder af, gelukkig. De Kerk is een huis van God én de mensen.

Ik vrees dat ook het bidden sterk vermindert. Ik merk wel aan de inzet van vele vrijwilligers dat de evangelische waarden mensen blijven raken, zeker de solidariteit. Trouw en waarachtigheid liggen al heel wat moeilijker. Eerbied voor het leven neigt vaak naar een individuele invulling. We mogen niet vergeten dat de mens een sociaal wezen is. Je knipt de band niet zomaar door. Het evangelie is hierbij onze leidraad en dat moeten we duidelijk durven stellen.

–U kende ongetwijfeld sterke en mindere momenten.

Drie maanden na mijn aanstelling kwam de paus op bezoek. Dat was ongetwijfeld één van mijn hoogtepunten. Maar ook de *Kerkivals*, jongerenontmoetingen die we in ons bisdom organiseerden, en andere ontmoetingen blijven voor mij mooie herinneringen. En dan zijn er nog enkele initiatieven die blijven aanspreken, zoals het Arnolduspark in Tiegem of het centrum in Groenhove in Torhout. Mensen vinden er elkaar en dat werpt vruchten af.

Mindere zaken zijn natuurlijk de sterke daling van het aantal kerkgangers en roepingen. Daar merk ik dat ik als bisschop soms machteloos moet toekijken. Een troost is het te zien dat ook mijn collega's daar mee worstelen. Dat God van me houdt, is voor mij een grote vreugde. Anderen overtuigen dat God van elke mens houdt en elkeen nodig heeft, een grote opgave en zorg.

–Op de bisdombladzijde hebt u een wekelijkse column. Wat betekent dit blad voor u?

Als bisschop lijk je vaak ver van de mensen te staan. Aan reacties op mijn stukjes in

KERK & leven, meestal over de kleine dingen van het leven, merk ik dat velen toch hetzelfde aanvoelen hebben. In dit blad gaan engagement en geloof hand in hand, dat lees je in de vele getuigenissen. Het doet me deugd te zien dat christenen in het dagelijkse leven vaak de motor zijn van de geloofsgemeenschap. Het moeten niet altijd beroepskrachten zijn.

„Dat God van me houdt, is een grote vreugde. Mensen overtuigen dat Hij ook van hen houdt, een opgave”

Vroeger kwam er elke morgen een stapel brieven toe. Nu is het meer mijn mailbox die uitpuilt. Ik lees die berichten ook allemaal nauwgezet en zorg voor een antwoord. De brieven waren wel persoonlijker en diepgaander, merk ik. Een e-mail wordt soms te snel verzonden en dan weer herroepen als ik reageer. „Dat was gisteren zo, maar nu bekijk het al anders”, klinkt het wel eens als ik even opbel. Dat vakje *Concepten* biedt soelaas, maar volgens mij gebruiken weinigen dat. Daar parkeer ik mijn berichten even om ze nog eens te herlezen alvorens ze te verzenden.

–U bent bisschop-referent voor de K.U.Leuven. Wat is uw functie daar?

De aartsbisschop is vanuit zijn functie grootkanselier van de K.U.Leuven. In de praktijk betekende dit voor kardinaal Danneels dat de rector hem wel eens uitnodigde voor een persoonlijk gesprek. Ze heeft ook een protocolaire betekenis. Zelf werd ik enkele jaren na mijn aanstelling als bisschop gevraagd om mgr. De Smedt op te volgen als vertegenwoordiger in de raad van beheer van de universiteit. Maandelijks ga ik naar de vergaderingen. Ik vind het belangrijk dat de band met de Kerk duidelijk is. Tijdens de vergaderingen kom ik niet zo vaak tussen, maar in de wandelingen wissel ik veel van gedachten met de andere leden.

Mgr. Vangheluwe wil meer verantwoordelijkheid voor leken. © Violet Corbett-Brock

–Er is nu een nieuwe aartsbisschop. Wat betekent dat voor u?

Kardinaal Danneels was een bekende voor mij, al van in mijn tijd op het seminarie. Hij kwam ook uit ons bisdom en 25 jaar lang waren we collega's. Met mgr. Léonard zal het ongetwijfeld anders zijn, maar als collega in de bisschoppenconferentie ken ik ook hem al jaren. Nu is hij de primus inter pares (de eerste onder gelijken, *n.d.r.*) en als aartsbisschop zetelt hij in de vergaderingen van zowel de Vlaamse als de Waalse bisschoppen.

–U nadert de leeftijd van 75. Wat zou u nog graag verwezenlijken?

Ik hoop dat we de impulsen die ik samen met mijn vicarissen aan de parochies en federaties geef, nog verder kan uitwerken. De relatie tussen centrumparochies en anderen moet verder uitgeklaard. Graag zou ik ook nog met de overheid meer klaarheid

willen brengen in de bestemming van onze kerkgebouwen, zowel voor samengebruik als voor herbestemming. Het toenemende priestertekort is natuurlijk ook een zorg die ik blijf dragen. Ik krijg wel eens te horen dat ik nog een 'voorraad' heb in andere sectoren zoals het onderwijs of in voorzieningen. Maar daar wil ik echt ook priesters behouden omdat ik merk dat ze er een cruciale rol hebben. Ik blijf dus kiezen voor meer vorming van leken die in de parochiepastoraal verantwoordelijkheid kunnen nemen.

Roger Vangheluwe, *Als een pluisje in de wind*, Halewijn, Antwerpen, 2010, blz., euro, ISBN 978 90 8528 144 3 bevat een bundel columns van de bisschop, verschenen in dit blad. Het boekje bestellen kan door overschrijving van 18 euro per exemplaar op rekeningnummer 220-097127-17 van Uitgeverij Halewijn. Vermeld bij mededeling duidelijk het aantal exemplaren en 'code306'.